

מערך שיעור – "שלושת הלמדים RE3" ?

הוראות שימוש למצגת :

1. פתחו את קובץ המצגת ולחצו על מקש F11
2. העבירו את השקופיות בעזרת כפתורי עכבר או מקשי החיצים במקלדת. בהצלחה!

שקופית מס' 1

מצגת זו מתארת את האפשרות שלנו לטפל בפסולת שאנחנו מייצרים בעזרת שלושת הלמדים.

שקופית מס' 2

הקליקו שש פעמים. בכל קליק מופיע פריט פסולת. הסבירו:

האדם המודרני צורך וקונה כל הזמן – אוכל, בגדים, חשמל ועוד. הצריכה שלנו כרוכה בייצור פסולת. כמעט כל דבר שאנו קונים מגיע באריזות, מותיר אחריו הרבה פסולת.

הדבר מייצר נזק בלתי הפיך. ככל שאנו מייצרים יותר פסולת ולא מטפלים בה כראוי – כלומר לא מפרידים ולא ממחזרים אותה – כך יש פחות מקום על כדור הארץ, וזיהום האוויר והקרקע גדל מאד.

אי אפשר להמשיך ככה.

בהתאם לגיל ולהיענות אפשר להשוות את אורח החיים של האדם המודרני לזה של האדם הקדמון או למה שהיה נהוג בשנים עברו:

כמה סבא וסבתא שלכם צרכו וקנו? היו להם טלוויזיות? ומחשבים? ומכוניות? הצריכה בימינו גדולה מאד והיא מותירה חותם על הסביבה.

שקופית מס' 3

תנו לילדים להציע פתרונות להפחתת הנזק שאנו גורמים לכדור.

שקופית מס' 4

לבסוף הציגו את הפתרונות הקיימים – "שלושת ה R-ים" או בעברית "שלושת הלמדים":

- לצמצם (Reduce)
- להשתמש שוב (שימוש חוזר, Reuse)
- למחזר (Recycle)

שקופית מס' 5

תנו לילדים להציע הסבר ללמד הראשונה – "לצמצם": מה הכוונה ב"לצמצם"? איך זה יעזור? "לצמצם" פירושו להפחית את הצריכה – לצרוך פחות ולקנות רק דברים שאנחנו צריכים (למשל אריזה גדולה של מוצר מסוים לעומת הרבה אריזות קטנות).

זה נכון לגבי פריטים שאנו קונים וגם לגבי אנרגיה: אם ניסע פחות ונצמצם את מספר הנסיעות שלנו במכונית, או נחלוק את הנסיעה במכונית עם חברים נוספים, או ניסע בתחבורה ציבורית או נרכב על אופניים – נפחית את הפגיעה בסביבה.

בקשו מהילדים לתת דוגמאות כיצד אפשר לצמצם את הצריכה.

שקופית מס' 6

הציגו לילדים מיזמים שמקדמים את צמצום הצריכה:

מיזמי שיתוף אופנים שקיימים ברחבי העולם – אדם יכול לשכור לזמן קצר אופניים עירוניים. כך הוא לא צריך לקנות אופניים ולתחזק אותם, אלא יכול לקחת זוג אופניים ממקומות שונים ברחבי העיר ולהחזיר אותם למקום אחר בשמסיימים את הנסיעה.

מיזמי שיתוף מכוניות – בדומה לאופניים, מיזמים ברחבי העולם וגם ארץ מאפשרים לשכור מכונית לזמן מוגבל (אפילו לשעה בודדת) ולהחזיר לחנייה שממנה נלקחה. את ההזמנה מבצעים באינטרנט:

בחרים איזו מכונית רוצים, מאיזו חניה רוצים לקחת אותה, ומציינים את טווח השעות של הנסיעה – "ממתי עד מתי". את המכונית פותחים באמצעות כרטיס חכם. בדרך כלל משלמים לפי זמן השכרה ומרחק נסיעה והתדלוק הוא חינם.

שקופית מס' 7

תנו לילדים להציע הסבר ללמד השניה – "להשתמש שוב". למה הכוונה? איך זה יעזור?

לפני שזורקים לפח כל דבר שהתיישן קצת או נהרס, צריך לבדוק: אולי אפשר לתקן אותו? שאלו את סבתא שלכם מה הא היתה עושה כשהייתה מגלה חור קטנטן בחולצה או קרע במכנסיים. פעם היו מתקנים ותופרים בחוט ומחט ואפילו בטלאיים. היום, לעומת זאת, זורקים מיד וקונים חדש.

שקופית מס' 8

אפשרות נוספת היא למסור למישהו אחר פריטים שאין בהם צורך עוד. במקום לזרוק את החפץ, נעביר אותו למישהו אחר והוא ישתמש בו שוב. כך ניצור פחות פסולת.

ספרו לילדים על אתר "אגורה" agora.co.il

באמצעות האתר אפשר למסור לאנשים אחרים בחינם חפצים שכבר לא צריכים. במקום שנזרוק את החפצים, מישהו יבוא וייקח אותם וייהנה מהם ללא תשלום.

באתר "אגורה" יש פריטים רבים. הם ממוינים לקטגוריות ולכל פריט מצוין המצב שלו: "כמו חדש" או "דרוש תיקון קל". כתוב גם מהיכן אפשר לאסוף אותו. בין החפצים נמסרים בחינם באתר אפשר למצוא בובות (התמונה בשקופית הזו) ומשחקים אלקטרוניים.

שקופית מס' 9

בקשו מהילדים לתת דוגמאות כיצד אפשר לעשות שימוש חוזר בפריטים.

שקופית מס' 10

תנו לילדים להציע הסבר ללמד השלישית – "למחזר". למה הכוונה? איך זה יעזור?
בקשו מהם לתת דוגמאות למחזור.

שקופית מס' 11

הקליקו 5 פעמים כדי להציג את הפחים השונים.

אם נפריד את הפסולת לפחים השונים, אפשר יהיה לשלוח אותם למפעלי מחזור שמתאימים להם. שם יידעו כיצד להכין ממנה מוצרים חדשים.

אם נשליך בפח אחד את אריזות הפלסטיק, מתכת וקרטוני המשקה, בפח שני את אריזות הזכוכית ובפח שלישי את הנייר ואריזות הקרטון הדק, הם יוכלו להגיע למפעלי מחזור מתאימים ולהפוך סלסלות פירות, לחומר חיפוי לקרקע ומחברות.

"מחזור" פירושו להשליך פחות פסולת לפח הירוק ולהטמין פחות פסולת מבלי לטפל בה. אם נמחזר – נבזבז פחות מקום בכדור הארץ, נזהם פחות את הקרקע והאוויר וגם נחסוך בייצור של חומרים חדשים.

שקופית מס' 12

שוחחו עם הילדים על שקית ניילון שבצויר.

מה הכוונה לצמצם כשמדברים על שקיות ניילון?
אפשר כשהולכים לקניות להשתמש בפחות שקיות ניילון, ולקחת שקיות רב פעמיות מבד או מפלסטיק כדי לאסוף את המוצרים.

שקופית מס' 13

מה הכוונה להשתמש שוב בשקיות ניילון?

בשקופית הבאה יש דוגמה ליצירת עפיפון שעשוי משקית ניילון.
הכוונה היא ליצור משהו חדש, שימושי ובעל ערך מחומר שהתכוונו לזרוק לפח.

שקופית מס' 14

ומה הכוונה מחזור אריזות פלסטיק כמו שקית ניילון?

אם נשליך אותם בפח המתאים, לפח הכתום, הם יגיעו למפעל שידע איך למחזר אותם.
שקיות פלסטיק, ממוחזרות והופכות ליריעות פלסטיק לתעשיית החקלאות ולכבלים לתקשורת.

שקופית מס' 15

שוחחו עם הילדים על פחיות השימורים שבצויר.

מה הכוונה לצמצם כשמדברים על פחיות שימורים?

אפשר לקנות פחות פחיות ולהשתמש באוכל טרי שלא מגיע באריזה. אפשר גם לנסות ולגדל ירקות באדנית שתניחו על אדן החלון. קצת ירקות יחסכו ברכישה של ירקות טריים או משומרים.

שקופית מס' 16

מה הכוונה להשתמש שוב?

בשקופית מופיעה יצירה של תוף מקופסת שימורים חסרת מכסה שעל ראשה מתחו בלון גומי.

שקופית מס' 17

מחזור מתכת

שקופית מס' 18

בקשו מהילדים להתייחס לקרטון הביצים ולמצוא עבורו 3 למדים מתאימים (הרעיונות הבאים אופציונליים והכי טוב שהילדים יציעו רעיונות משלהם).

איך לצמצם – לקנות ביצים ישירות מהספק, להניח אותן בקופסה שלכם מהבית

איך להשתמש שוב – לצבוע ולאחסן בתאים הקטנים חומרי יצירה כמו חרוזים וחוטים

ואיך למחזר אותה – לשים אותה בפח המתאים (הכחול)

שקופית מס' 19

בקשו מהילדים להתייחס לאריזות הגבינה ולמצוא עבורן 3 למדים מתאימים (הרעיונות הבאים אופציונליים והכי טוב שהילדים יציעו רעיונות משלהם).

איך לצמצם – לקנות פחות או לרכוש אריזות משפחתיות במקום הרבה אריזות קטנות

איך להשתמש שוב – ליצור תיבת הפתעות או קופת חיסכון

ואיך למחזר אותה – לשים אותה בפח המתאים (הכתום)

שקופית מס' 20

בקשו מהילדים להתייחס לשקיות החטיפים ולמצוא עבורן 3 למדים מתאימים (הרעיונות הבאים אופציונליים והכי טוב שהילדים יציעו רעיונות משלהם).

איך לצמצם – לרכוש פחות או להעדיף אריזות משפחתיות גדולות,

איך להשתמש שוב – להשתמש בשקיות נקיות כעטיפות צבעוניות,

ואיך למחזר אותה – לשים אותה בפח המתאים (הכתום)

שקופית מס' 21

בקשו מהילדים להתייחס לצעצועים השבורים ולמצוא עבורם 3 למדים מתאימים (הרעיונות הבאים אופציונליים והכי טוב שהילדים יציעו רעיונות משלהם).

איך לצמצם – לרכוש מראש פחות צעצועים, להשתמש בצעצועים ומשחקים של אחים גדולים במקום לקנות חדשים,

איך להשתמש שוב – לתת למישהו אחר שירצה להשתמש בהם,

ואיך למחזר אותה – לשים אותם בפח המתאים (הירוק).

שקופית מס' 22

חזרו שוב על שלושת הלמדים שיאפשרו לצמצם את הפגיעה באיכות הסביבה:

לצמצם (לצרוך פחות מראש או לצרוך עם פחות אריזות).

להשתמש שוב (לחזור על השימוש באות והמוצר ע"י תיקון והשמשה שלו או ע"י העברתו לאחר)

ולמחזר (להניח בפח הנכון כדי שהחומר יגיע למפעל המחזור המתאים).